

BACHADON MIOMALARINI HOZIRGI KUNDA OMMALASHAYOTGANLIGI

Norqulova Durdona Qahramon qizi

Termiz iqtisodiyot va servis universiteti 2-bosqich talabasi

durdonanorqulova63@gmail.com

Tursunov Quvonch Nasim o'g'li

Ilmiy rahbar: Termiz iqtisodiyot va servis universiteti Tibbiyot fakulteti o'qituvchisi

<https://doi.org/10.5281/zenodo.14910227>

Annotatsiya. Ushbu maqolada bachadon miomalarini hozirgi kunda ommalashayotganligi haqida so'z boradi. Bachadon miomasi – bu bachadonning biriktiruvchi to'qima va mushak tolalarining o'simtasimon o'sishi hisoblanadi. Miyomatoz tugunlarning rivojlanishi bachadonni olib tashlash zaruratiga olib kelishi mumkin. Mioma oyog'ining burilishi peritonitni keltirib chiqaradi, bu homiladorlik paytida bolani nobud bo'lishiga va onaning hayotiga tahdid solishiga olib keladi. Davolash amalga oshirilmagan bachadon miomasi sarkomaga aylanishi, buyraklarning normal faoliyatini buzishi va endometrioz dinamikasini tezlashtirishi mumkin. Miomani oldini olish uchun muntazam ginekologik nazorat, abortni minimallashtirish hamda jismoniy faollik kabi jarayonlarini amalga oshirish kerak. Maqolaning mohiyatida miomani oldini olish hamda ularni davolash chora tadbirlari to'g'risida fikr mulohaza yuritiladi.

Kalit so'zlar: Mioma, tugun, bachadon, biriktiruvchi to'qima, mushak tolasi, peritonit, dinamika, sarkoma, buyrak, endometrioz, ginekologik nazorat, abort, o'simtasimon, miyomatoz tugun, homila.

THE CURRENT POPULARITY OF UTERINE FIBROIDS

Abstract. This article discusses the current prevalence of uterine fibroids. Uterine fibroids are tumor-like growths of the connective tissue and muscle fibers of the uterus. The development of myomatous nodes can lead to the need to remove the uterus. Torsion of the fibroid leg causes peritonitis, which can lead to the death of the baby during pregnancy and threaten the life of the mother. Untreated uterine fibroids can transform into sarcoma, disrupt the normal functioning of the kidneys, and accelerate the dynamics of endometriosis. To prevent fibroids, it is necessary to carry out procedures such as regular gynecological monitoring, minimizing abortions, and physical activity. The essence of the article is to consider measures to prevent fibroids and their treatment.

Keywords: Myoma, node, uterus, connective tissue, muscle fiber, peritonitis, dynamics, sarcoma, kidney, endometriosis, gynecological control, abortion, tumor, myomatous node, fetus.

ТЕКУЩАЯ ПОПУЛЯРНОСТЬ МИОМЫ МАТКИ

Аннотация. В статье обсуждается современная популярность миомы матки. Миома матки — это опухолевидные разрастания соединительной ткани и мышечных волокон матки. Развитие миоматозных узлов может привести к необходимости удаления матки. Перекрут ножки миомы вызывает перитонит, который может привести к гибели ребенка во время беременности и поставить под угрозу жизнь матери. Нелеченная миома матки может трансформироваться в саркому, нарушить нормальную функцию почек и ускорить прогрессирование эндометриоза. Для профилактики миомы необходимо проводить такие процедуры, как регулярные гинекологические осмотры, минимизация аборт и физическая активность. В статье рассматриваются меры профилактики и лечения миомы.

Ключевые слова: Миома, узел, матка, соединительная ткань, мышечное волокно, перитонит, динамика, саркома, почка, эндометриоз, гинекологический контроль, аборт, опухоль, миоматозный узел, плод.

KIRISH: Bachadon miomalari bachadon silliq mushaklarining leiomiomasidir. Boshqa leiomiomalar singari, ular ham xavfsiz o'sma, ammo hayz vaqtida ko'p miqdorda qon ketishiga olib kelishi mumkin (menorragiya). Bundan tashqari, ko'pincha anemiyaga olib keladi va bepustlikka sabab bo'ladi.

Ushbu o'smalarning kamdan-kam uchraydigan shakli bachadon lipoleiomiomasi — adiposittlar va silliq mushak hujayralari aralashmasidan tashkil topgan xavfsiz o'smalar.

Bachadon lipoleiomiomalari tuxumdonlar va boshqa patologiyalar bilan birgalikda kuzatilgan va ularning ba'zilaridan liposarkoma rivojlanishi mumkin. Ushbu o'smalar monoklonal bo'lib, o'smalarning 40 foizida tasodifiy bo'lmagan xromosoma anomaliyalari kuzatilgan.

1. Bachadon miomasi bachadonning ichki qoplamida, uning devorlarida yoki tashqi yuzasida paydo bo'lishi mumkin bo'lgan mushak o'smalaridir. Ularning o'lchamlari no'xat kabi kichikdan greypfrutdan kattaroq bo'lishi mumkin va ba'zi o'ta og'ir holatlarda ular tos bo'shlig'ini butunlay egallab, homiladorlik haqida noto'g'ri taassurot qoldirishi mumkin.

Miomasi bo'lgan ko'plab odamlar asemptomatik bo'lib qoladilar, ya'ni ular tos a'zolarini muntazam tekshirish yoki ultratovush tekshiruvi kabi ko'rish testi paytida aniqlanmasa, ularning

mavjudligini bilishmaydi ham. Alomatlar paydo bo'lganda, ular miomaning joylashishi, hajmi va soniga qarab farq qilishi mumkin.

Bachadon miomasining belgilari

Alomatlarni boshdan kechirganlar uchun quyidagilar eng keng tarqalgan:

- Og'ir hayzli qon ketish: bu ortiqcha qon yo'qotish tufayli anemiyaga olib kelishi mumkin.
- Og'riqli yoki uzoq muddatli davrlar: odamlar hayz ko'rish siklining davomiyligi yoki intensivligidagi o'zgarishlarni sezishi mumkin.

- Pelvis og'rig'i yoki bosimi: qorinning pastki qismidagi noqulaylik yoki bosim tez-tez shikoyat qiladi.

- Tez-tez siyish: siydik pufagiga bosim ko'payishiga olib kelishi mumkin.

- Qabziyat: Miomalar ichaklarni bosib, ovqat hazm qilish muammolariga olib kelishi mumkin.

- Jinsiy aloqa paytida og'riq: Ba'zi odamlar jinsiy aloqa paytida og'riq haqida xabar berishadi.

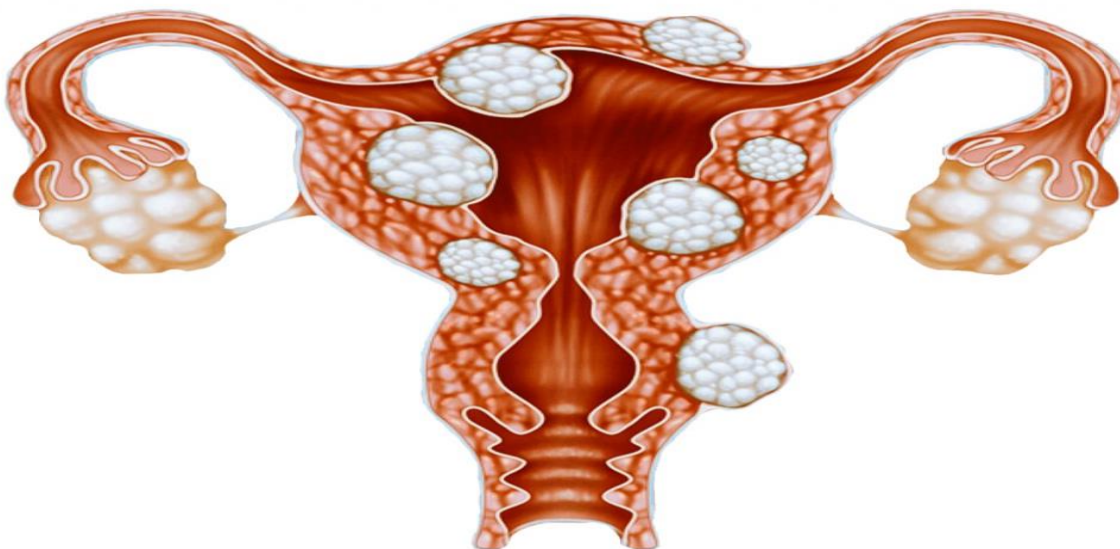
- To'satdan kuchli og'riq: kamdan-kam hollarda, mioma qon ta'minotidan oshib ketishi mumkin, bu esa o'tkir og'riqlarga olib keladi.

Miomalar odatda bachadon ichidagi joylashuviga qarab toifalarga bo'linadi:

- Intramural mioma: Ular bachadonning mushak devorida o'sadi.

- Submukozal miomalar: Ular bachadon bo'shlig'iga chiqadi.

Subserosal miomalar: Ular bachadonning tashqi yuzasidan tarqaladi.

Bachadon miomasining sabablari

Bachadon miomasining aniq sabablari noma'lum bo'lib qolmoqda, ammo ularning rivojlanishiga bir qancha omillar yordam berishi mumkin:

- Genetik o'zgarishlar: Mioma ko'pincha oddiy bachadon mushak hujayralaridan farq qiladigan genetik o'zgarishlarni o'z ichiga oladi.
- Gormonal ta'sir: estrogen va progesteron, hayz davrida bachadon shilliq qavatini rag'batlantiradigan gormonlar, mioma o'sishiga yordam beradi, deb ishoniladi.
- O'sish omillari: to'qimalarni saqlashga yordam beradigan moddalar, shuningdek, mioma rivojlanishiga ta'sir qilishi mumkin.
- Hujayradan tashqari matritsa (ECM): Hujayralarning bir-biriga yopishishiga yordam beradigan ECMning ko'payishi miomalarda qayd etiladi va ularning o'sishiga ta'sir qilishi mumkin.

Miomalarning rivojlanishi bachadon mushaklaridagi bitta ildiz hujayradan boshlanishi mumkin, u vaqt o'tishi bilan bo'linadi va aniq massa hosil qiladi.

Bachadon miomasi uchun xavf omillari

Reproduktiv yoshdagi har bir kishi miomani rivojlanishi mumkin bo'lsa-da, bir nechta xavf omillari ehtimolini oshirishi mumkin:

- Irq: qora tanlilar statistik ma'lumotlarga ko'ra, oq rangli hamkasblariga qaraganda miomani erta va jiddiyroq rivojlanishiga moyil.
- Oila tarixi: Miomaning oilada kelib chiqishi insonning xavfini oshirishi mumkin.
- Yoshi: Hayz ko'rishning yoshligidan boshlanishi, semirish, D vitaminining past darajasi va dietani tanlash, shu jumladan qizil go'shtni ko'p iste'mol qilish mioma rivojlanishiga ta'sir qilishi mumkin.
- Spirtli ichimliklarni iste'mol qilish: Spirtli ichimliklarni, ayniqsa pivoni ko'proq iste'mol qilish ham xavfni oshirishi mumkin.

1. Diagnostika

Alomatlar noaniq bo'lishi mumkin, shuning uchun davolanishni tayinlashdan oldin shifokorlar ultratovush nurlari, gisteroskopiya, MRT yoki laparoskopiya yordamida tashxis qo'yishlari kerak

2. Davolash

So'nggi yillarda turli xil davolash usullarining kombinatsiyasi qo'llanilmoqda, ular orasida: terapiya, apparatli davolash, jarrohlik.

Fertil ayollarni davolash dasturining asosiy maqsadi bachadonni saqlab qolish va homilador bo'lish imkoniyatidir. Agar bachadon miomasi juda katta bo'lmasa, operatsiya o'tkazilmaydi, gormon terapiyasi, EMA va FUz-ablatsiya usullari, o'simlik dori-darmonlari, girudoterapiya qo'llaniladi.

Agar ushbu usullar samarasiz bo'lsa, bachadon miomasini olib tashlash (miyomektomiya) odatda laparoskopiya yordamida amalga oshiriladi.

Murakkab holatlarda yoki mioma oyoqlarini burish paytida, shoshilinch davolanish zarur bo'lganda, gisterektomiya qo'llaniladi, bu esa ayolni farzand ko'rish imkoniyatidan mahrum qiladi.

Shu bilan birga, bu bugungi kunda miomani to'liq davolashning yagona usuli.

Xulosa: Bachadon miomasi – bachadon devorida paydo bo'ladigan, asosan, xo'jayralarning o'sishi natijasida shakllanadigan yaxshi sifatli (bezarar) o'simta hisoblanadi. Ushbu kasallik ayollar orasida keng tarqalgan bo'lib, odatda, reproduktiv yoshda uchraydi. Mioma o'lchami va joylashishiga qarab turli klinik belgilarni keltirib chiqarishi mumkin, jumladan, hayz siklining buzilishi, qorin pastki qismida og'riq, siydik ajralishining tezlashishi yoki homiladorlik bilan bog'liq muammolar.

Bachadon miomasining rivojlanishiga genetik moyillik, gormonal o'zgarishlar, stress, ortiqcha vazn va noto'g'ri ovqatlanish kabi omillar sabab bo'lishi mumkin. Davolash usullari miomaning o'lchami, simptomlari va bemorning umumiy sog'lig'iga qarab belgilanadi. Kichik miomalar dori vositalari bilan nazorat qilinishi mumkin, kattaroqlari esa jarrohlik yo'li bilan olib tashlanadi. Profilaktika choralari sifatida sog'lom turmush tarzini olib borish, muntazam tibbiy ko'rikdan o'tish va gormonal muvozanatni saqlash muhim ahamiyatga ega.

REFERENCES

1. O'zME. Birinchi jild. Toshkent, 2000-yil
2. O'zbekiston milliy ensiklopediyasi (2000-2005) ma'lumotlaridan foydalanilgan.
3. Pedeutour, F.; Quade, B. J.; Sornberger, K.; Tallini, G.; Ligon, A. H.; Weremowicz, S.; Morton, C. C. (2000). „Dysregulation ofHMGIC in a uterine lipoleiomyoma with a complex rearrangement including chromosomes 7, 12, and 14“. Genes, Chromosomes and Cancer. 27-jild, № 2. 209–215-bet. doi:10.1002/(SICI)1098-2264(200002)27:2<209::AID-GCC14>3.0.CO;2-U. PMID 10612811.
4. McDonald, A. G.; Cin, P. D.; Ganguly, A.; Campbell, S.; Imai, Y.; Rosenberg, A. E.; Oliva, E. (2011). „Liposarcoma Arising in Uterine Lipoleiomyoma“. The American Journal of

- Surgical Pathology. 35-jild, № 2. 221–227-bet. doi:10.1097/PAS.0b013e31820414f7. PMID 21263242.
5. Segura-Sampedro, J. J.; Alamo-Martínez, J. M.; Cañete-Gómez, J.; Suárez-Artacho, G.; González-Cantón, J. R.; Gómez-Bravo, M. Á.; Padillo-Ruiz, F. J. (2012). „Gallbladder leiomyoma in absence of immune system disorders: An unusual diagn“. Revista Española de Enfermedades Digestivas. 104-jild, № 7. 382–384-bet. doi:10.4321/S1130-01082012000700009. PMID 22849501.
 6. Freedberg, Irwin M.. Fitzpatrick's dermatology in general medicine, 6th, New York: McGraw-Hill, Medical Pub. Division, 2003 — 1033-bet. ISBN 0-07-138076-0.
 7. Odom, Richard B.. Andrews' diseases of the skin: clinical dermatology, 10th, Saunders Elsevier, 2006 — 627-bet. ISBN 0-7216-2921-0.
 8. Radiologic Pathology Archives: Esophageal Neoplasms: Radiologic-Pathologic Correlation Rachel B. Lewis, Anupamjit K. Mehrotra, Pablo Rodriguez, and Marc S. Levine. RadioGraphics 2013 33:4, 1083-1108. Accessed 2017-07-08